

Есенни картини от София и Неапол

Ахой, дами и господа, пани а панове, как сте, що сте?

В София е есен, ужасно златна, топла, тиха. Всичко си е както преди, контролорите от градския транспорт – все така свирепи и тъпи. В бар „Мая“ – всичко е спокойно. Най-вече защото Генерала /един от редовните клиенти, който е замесен във всички световни конспирации от убийството на Джон Кенеди насам/ не се вясва тук от няколко месеца. Май че е в лудницата, но не съм сигурен. Сега се събират редовно разни приятели, главно пенсионери от кооперациите около Докторската градина; идват и посетители от други квартали. Понякога студенти. Разбира се, любима тема са бежанците, а от оня ден – атентатите в Париж. Сред клиентите преобладава мнението, че бежанците са истинска напасть и трябва да се спрат по някакъв начин, но никой не знае все още точно по какъв. В същото време протестът на полицаите отшумя, скандалът около реставрацията на Антична Сердика, с подслушаните съдийки с безинтересни имена, както и този, с публикуването на списъка с клиенти на Корпоративна търговска банка – също. Изобщо достатъчно е да се появи някакво ново събитие и старите биват забравени за известно време или дори завинаги.

Всъщност сега се намирам пред един от балконите на царския дворец в София, по-точно в първата пристройка, тази, срещу Партийния дом. Седя на една скамейка, на прясно асфалтираната алея и пиша в един тефтер; освен това зяпам ту балкона, на който някога са се разхождали Фердинанд, Борис Трети и Симеон, Георги Димитров /той също е живял в двореца след 9-ти Септември/ – а сега е заключен и плесенясал като английско синьо сирене; ту поглеждам към БНБ, Народния театър и Витоша, забулена в мъгла като Фуджияма... или пък като Везувий. Тъй като бях наскоро в Неапол, без да искам все правя сравнения между България и Италия, по-специално между Рим и Неапол и България. Та затова сега се сецям за Везувий – до-

като поглеждам към Витоша и Черни връх. Доколкото знам, и Черни връх някога е бил вулкан, но нямам информация да е избухвал и погребвал София, както това някога се е случило с Помпей.

Античният град там също е добре раставриран, макар и с доста бетон, ако не греша. Но някак по не личи че е нов, за разлика от това как реставрираха античната Сердика пред ЦУМ. Поне така ми се струва, каквото ще да казват Вежди Рашидов и разни други големи специалисти. Просто на нашата антична Сердика си й личи, че е току-що построена, вярта с която са иззидани стените, тухлите са съвсем нови – за разлика от Помпей, който също бая е дострояван, особено античния му театър, но така са го направили, с такива материали /всъщност там са използвали само вулканични, местни камъни/ така, че да си прилича на стар.

Едно друго нещо ми направи впечатление в Неапол – таксиметровите шофьори на неаполската централна гара. Също като софийските, те се събират на тумби пред гарата и го удрят на сладки приказки и майтапи, и пада голям смях. Колите са наредени в редица, няма жив клиент да се качи, а върволицата е дълга километър, и на куп пред

колите – петдесетина яки веселяци по тениски, шарени ризи с къси или навити ръкави, златни ланци, татуировки и лъскави, гъсти, черни, добре сресани перчемички викат: „Паоло, Роберто, бонджорно, рагаци, тути-фрути“ и т.н. и т.н. После насред разговорите, се появява набит мъж на средна възраст, в сив, поомачкан костюм, с жълта вратовръзка с голям възел; той приближава спокойно, много уверено, леко усмихнат, а в очита му също трептят закачливи, дръзки, но и властни пламъчета. При появата му групата таксиметрови веселяци притихва в почтително мълчание, смеховете секват, главите се свеждат покорно. Мъжът със сивия костюм ги приближава, заговаря, те сдържано кимат, бонджорно, бонджорно. Кой ли е този, можете само да гадаете, после така или иначе, той се отдалечава, а щом се скрива зад ъгъла, смеховете се възстановяват. Пълно е и с джебчийки от малцинствата, просяци, клошари; наконтени карабинери с вид на модели на Версаче. По улиците на Неапол се крещи, но и пее, майките понякога шамаросват децата си, от балконите висят пъстроцветни гащи и чаршафи, а престъпниците, по всичко личи, си имат свой град. Изобщо Неапол си е като някакъв близък, да кажем тре-

Улични музиканти в Неапол

ти братовчед на София. Е, има и разлики. Там имат море и вулкан. Ние нямаме. Имат и паметник на жертвите на престъпността – ла криминалита, както казват там – ние – още не. Няма да е зле да направим. Чудя се само къде да му изберем място. Трябва да се проучи къде са станали най-зловещите мафиотски убийства, отвлечения и т.н. Може да се избере някое от тия зловещи места. А може и някое друго, все едно. Просто да е на видно място. Да речем на „Витошка“. Или на някой от софийските площади. Трябва да се помисли къде. В Неапол са го направили на главната си улица. От паметника се открива прекрасна гледка към морето и вулкана Везувий. Самият паметник обаче не е нещо особено. Даже не си го спомням какъв беше. Само това, че на него пишеше, че е посветен на жертвите от престъпността. Казах престъпност и се сетих, че всъщност и аз за малко наскоро да загазя със софийските бандити. Имах едно приключение в тоя дух. Ядосах един татко. Имаше вид на художник на нежни акварели, цигулар или нещо подобно. Доста интелигентен вид, с козя брадичка, добре поддържана междувпрочем. Детенцето му играеше на детската площадка в Докторската градина и нещо се посдърпаха с моето, при което моето го плясна по бузката. Не беше кой знае колко силно, но онова се разциври и рипна да се оплаче на цигуларя. Оня нищо не каза, но после бавничко се приближи до мен и ми рече с тих, сдържан глас:

– Вземи си детето и се разкарай оттук.

– Защо? – изненадах се аз от неочакваната метаморфоза. Но си рекох, че човекът сигурно се е ядосал заради инцидента с детенцето. След това му обясних, че съм поговорил с моето и няма да се получи втори път. Цигуларят /може би е време да престана да го наричам така/ обаче седна до мен на скамейката и ми изръмжа в ухото:

– Ти си голям късметлия. Ако нямаше тук толкова много хора, вече нямаше да си жив. Щях да те убия, а след това да те заровя на Витоша и отгоре ти щеше борче да расте! Ох, целият се разтрепервам. Побъркваш ме!

– Вижте, не ви познавам и съжалявам...

– Айде, бе, боклук, вземай си детето и бързо изчезвай оттук! Изчезвай! След което ме ръгна с един пистолет, който кой знае как се беше озовал до ребрата ми и все едно нищо не се беше случило, стана и лекичко, с бавни, спокойни крачки се отдалечи от мен. Счетох за разумно да го послушам. Взех си детето и бързо се ометохме оттатък. Заради детето, разбира се. Тоя гангстер като нищо можеше да му направи нещо. Няколко дни внимавах с кого играех по площадките. После забравих. Тия неща тук не правят особено впечатление. В България сме, нейсе. Мафиотите са част от природата. Нещо като бездомните кучета. Може да се спори кои са по-вредни и опасни. Не би било зле и тях накак си да ги натикат в разни приюти, където да ги обезпаразитят и... е, не чак дотам, де, но все пак не би било зле да се погрижат за тях, защото стават все по-многобройни. Като политиките и партите в България. Казах политици и се сетих, че бях на избори – на втория тур, защото на първия нещата се объркаха. Един приятел ми рече, че стига да искам, мога да изкарам 50 лева като наблюдател.

– Какво трябва да се прави?

– Отиваш сутринта, записваш се и изчезваш. После отиваш пак в шест часа, като са свършили изборите, за да си получиш копие от протоколите. После във вторник отиваш с протоколите в партията и си получаваш 50-те лева.

Съгласих се и той ме свърза с някакъв си Тошко от една партия, който отговарял за наблюдателите или нещо подобно. Това беше в петък, обаче в събота от оная партия не ми се обадиха. Цял ден ги чаках, а на другия ден Васко /така се казваше моят човек/ ми рече, че трябвало аз да се обадя, защото в партията станало голямо объркване на номерата на наблюдателите и тия тъпи патки, дето се обаждали на наблюдателите им, обърквали номерата или ги загубвали и сигурно и моят номер били загубили и забравили да ми се обадят. Но въпреки това Васко реши пак да се обади на Тошко, за да го попита дали още не е възможно да отида все пак като наблюдател. След това ми рече, че някакъв наблю-

дател не се бил появил и добави: „Отивай бързо на неговото място в еди кое си училище!“ Много зарадван, аз хукнах натам и след около час чакане, кандидат-кметът на оная партия се появи и започна да ме уверява, че ей сега щял да ме уреди да стана наблюдател на мястото на оная, който не се бил появил. Един час обикалях с него от секция на секция в училището /там имаше десетина секции/ като кандидат-кметът, с когото се разхождах, постоянно се спираше и говореше с разни кльощави девойки, които само дето не припадаха от радост щом го зърваха. Той междувременно ме уверяваше, че ей сигичка ще ме уреди като наблюдател, но трябвяло да се чуе с оная, който не се бил появил, но не си вдигал телефона, после току идваше нова девойка и между нея и кандидат-кметът започваше поредния сърцераздирателен диалог, на който аз ставах неволен, ням свидетел. Така, след около два часа, кандидат-кметът ми рече, че човекът, който търсел засега, го нямало, ще се размина с това да стана наблюдател, но ако искам, съм можел да мина все пак след два дни през партията, да си разделя хонорара с оная, който не бил дошъл. Аз разбира се, отказах и се отдадох на други занимания, обаче в седем без петнайсет вечерта неочаквано ми звъннаха от еди кое си /различно от онова в което бях/ училище.

– Вие ли сте Стефан Кисьов? – попита ме напорист женски глас.

– Да.

Тя ми каза, че била председателката на някоя си избирателна секция и добави:

– Бързо елате да си получите копие от протокола!

– Колко бързо?

– До петнайсет минути.

– Да, но аз не се регистрирах сутринта – признах си.

– Е, жалко, тогава няма да стане. Така за трети път се разминах с 50-те лева. Но както вече казах, на втория тур Васко пак ме уреди – този път за заместник-председател на избирателна секция. Платиха ми 58 лева, но висях цял ден. Поне си взех лаптопа и отметнах доста залежала работа.

Стефан Кисьов